GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ, מועד נבצרים תשפ"א, 2021
מספר השאלון: 22262
שם התלמיד/ה: _____

היסטוריה

שאלון 22262 (אקסטרניים, בית שני)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד ובו ארבע שאלות.
ענה על שתי שאלות.
מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שאלה אחת שיש בה מקור.
(2 × 50) סך הכול — 100 נקודות.
שים לב: תלמיד שאושר לו מבחן מותאם אינו חייב לבחור בשאלה שיש בה מקור.
ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
ד. המלצה לחלוקת זמן: כ־40 דקות לכל שאלה.
כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

השאלות

בית שני — מעם מקדש לעם הספר

ענה על שתיים מן השאלות 1–4 (לכל שאלה – 50 נקודות).
מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שאלה אחת שיש בה מקור.

1. מקור – הורדוס

(50 נקודות)
(ראו בנספח: לפניך קטע ממחקר על הורדוס שערכו ההיסטוריונים אריה כשר ואליעזר ויצטום.)

א. הסבר מהו "מלך חסות", ומה היה האינטרס של רומא במינוי מלך חסות.

(25 נקודות)

ב. לפניך קטע ממחקר על הורדוס שערכו ההיסטוריונים אריה כשר ואליעזר ויצטום.
קרא את הקטע, וענה על השאלה שאחריו.
הסבר שני גורמים שהקשו על שלטונו של הורדוס, אחד על פי הקטע ואחד על פי מה שלמדת.

(25 נקודות)

2. הגורמים לפרוץ המרד הגדול ברומאים

(50 נקודות)

א. מה היו התפקידים של הנציבים הרומאים בארץ־ישראל? הסבר כיצד שתיים מן הפעולות שנקטו הנציבים ביהודה גרמו להידרדרות שהובילה לפרוץ המרד.

(25 נקודות)

ב. לפניך שני גורמים לפרוץ המרד הגדול:
— מצוקה כלכלית
— תסיסה משיחית
הסבר כיצד כל אחד מהם הוביל לפרוץ המרד.

(25 נקודות)

3. תוצאות המרד הגדול

(50 נקודות)

א. הסבר את המשבר הדתי והחברתי שנוצר בחברה היהודית בעקבות חורבן בית המקדש.

(25 נקודות)

ב. הסבר כיצד ניסו חכמי יבנה להתמודד עם המשבר הדתי. בסס את תשובתך על שלוש דוגמאות.

(25 נקודות)

4. מקור – מרד בר כוכבא

(50 נקודות)

(ראו בנספח: לפניך קטע מדברי ההיסטוריון הרומאי דיו קאסיוס על מרד בר כוכבא.)

א. לפניך קטע מדברי ההיסטוריון הרומאי דיו קאסיוס על מרד בר כוכבא.
על פי הקטע, הסבר שני גורמים להצלחת המרד בתחילתו.
על פי מה שלמדת, הסבר שני גורמים לכישלון המרד.
(25 נקודות)

ב. הצג שתיים מן התוצאות של מרד בר כוכבא בתחומים שונים. הסבר את ההשפעה של תוצאות אלה על המשך הקיום היהודי בארץ־ישראל.
(25 נקודות)

נכתב ונבדק על ידי צוותי GOOL בגרויות ו-GuyAI · www.guyai.co.il

נספח – המקורות

לפניך קטע ממחקר על הורדוס שערכו ההיסטוריונים אריה כשר ואליעזר ויצטום.

התסביך החשמונאי – תסביך זה של הורדוס האפיל על כל נושא אחר בימיו ולכן גם גבה את המחיר הלאומי הכבד ביותר – חיסולו של בית חשמונאי. הורדוס היה [...] אויבם המר ביותר של החשמונאים משום שהם סימלו יותר מכל גורם אחר בימי הבית השני את הריבונות היהודית במיטבה ומובן שגם את הזיכרונות הלאומיים הנערצים ביותר שהאומה התרפקה עליהם בדורות הבאים. [...]

הוא אומנם חיסל פיזית ומדינית את בית חשמונאי, אך הוא לא הצליח לסלקו מהזיכרון הלאומי וההיסטורי של הדורות הבאים עד עצם ימינו אלה.

(א' כשר וא' ויצטום, הורדוס: מלך רודף ורדוף, אוניברסיטת חיפה וכתר, 2007, עמ' 361)

לפניך קטע מדברי ההיסטוריון הרומאי דיו קאסיוס על מרד בר כוכבא.

בתחילה לא שמו הרומאים לב אל היהודים. רק כאשר כל יהודה הייתה בתנועה, וכאשר היהודים גרמו לאי־שקט בכל קצווי הארץ והפגינו מעשים גרועים רבים גם בסתר וגם בגלוי, וכאשר הצטרפו אל היהודים רבים אחרים גם מקרב הנוכרים מתוך שאיפה לרווח, ואפשר לומר שכל העולם סער בגלל זה — אז שלח אליהם הדריאנוס את המעולים שבמצביאיו — ובראשם יוליוס סוורוס, שנשלח מבריטניה, שם שימש כמושל — נגד היהודים. הוא [סוורוס] לא העז בשום מקום להתמודד איתם פנים אל פנים מפני שראה את מספרם הגדול ואת נואשותם. הודות למספר הגדול של חייליו ושל מפקדי המשנה שלו, הוא לכד אותם יחידות־יחידות, וכיתר את קווי האספקה ומנע אותה. על ידי כך הוא היה מסוגל לאט־לאט ובהסתכנות מועטת, לעייפם, להחלישם ולהשמידם. למעשה, רק מתי מעט מהם [מן היהודים] ניצלו.

(בתוך: א' אופנהיימר [עורך], מרד בר־כוכבא, מרכז זלמן שזר, 1980, עמ' 17)

כל הבגרויות בהיסטוריה עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/history